

Nr 366.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående krigstidstillägg åt vissa befattningshavare hos skytteförbundens överstyrelse; given Stockholms slott den 7 mars 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att till den vid skytteförbundens överstyrelses expedition anställda personalen, med undantag av kassaförvaltaren, må från förefintliga reservationer under extra anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande under år 1919 utbetalas krigstidstillägg enligt de grunder, som för samma år kunna varda bestämda i fråga om krigstidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

E. A. Nilson.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 7 mars 1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Stastråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Nilson, yttrade härefter:

Framställning
av skytte-
förbundens
överstyrelse.

»Uti skrivelse den 5 september 1918 har skytteförbundens överstyrelse gjort framställning om tillstånd att utbetala krigstidstillägg åt den hos överstyrelsen anställda personalen samt till stöd härför anfört följande:

Den nu rådande dyrtiden inverkade givetvis mer eller mindre tryckande på olika samhällsklasser, men för inga torde svårigheterna vara så stora som för de mindre löntagarna. Enligt riksdagens beslut uppbure sekreteraren i skytteförbundens överstyrelse ett årligt arvode av 6,000 kronor och kassaförvaltaren ett årligt arvode av 900 kronor.

Å överstyrelsens expedition vore, förutom sekreteraren och kassaförvaltaren, för närvarande anställda följande biträden, nämligen:
två manliga biträden med en ordinarie månadslön av 150 kronor;
ett kvinnligt biträde med en ordinarie månadslön av 125 kronor; samt

ett biträde såsom vaktmästare och städerska med en månadslön av 100 kronor.

De manliga biträdena vore gifta och hade minderåriga barn. Samtliga förestående tjänstgörande, med undantag för kassaförvaltaren, vore för sitt uppehälle uteslutande hänvisade till sin tjänst hos skytteförbundens överstyrelse.

Dessa tjänstgörandes belägenhet vore under nuvarande hårda tider särskilt behjärtansvärd, i all synnerhet som arbetet å överstyrelsens expedition på grund av göromålen mängd och beskaffenhet icke medgäve möjlighet till några extra inkomster. Dessa anställda, vilkas avlöning utginge av statsmedel och som ej hade annat förvärv, syntes sålunda vara väl berättigade att komma i åtnjutande av det krigstidstillägg, som blivit andra statens löntagare beviljat, och skulle därtill för år 1919 erfordras ett sammanlagt belopp av 5,860 kronor, därav till sekreteraren 2,000 kronor, till kassaförvaltaren 300 kronor samt till skrivbiträdena och vaktmästaren 3,560 kronor.

På grund av vad sålunda anförts och under framhållande av det behjärtansvärda läge, vari de å överstyrelsens expedition anställda onekligen befunno sig, hemställde överstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen, att utav den behållning, som den 31 december 1918 förefunno å anslaget till det frivilliga skytteväsendet, ett belopp av 5,860 kronor måtte under år 1919 få disponeras för utbetalande av krigstidstillägg åt sekreteraren och kassaförvaltaren hos skytteförbundens överstyrelse samt till biträdena å expeditionen enligt de grunder, som funnes angivna i kungl. kungörelsen den 22 mars 1918 angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1918 åt befattningshavare i statens tjänst.

Uti häröver den 13 september 1918 avgivet yttrande har arméförvaltningens civila departement anført, att då skytteförbundens överstyrelse, med undantag för vissa av Kungl. Maj:t utsedda ledamöter, utgjordes av representanter för de frivilliga skytteorganisationerna, den personal, som av överstyrelsen eller dess verkställande utskott anställdes för handhavande av göromålen på utskottets expedition, även om till dess avlönande användes statsmedel från anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande, icke torde kunna anses hänförlig till befattningshavare i statens tjänst. Krigstidstillägg eller krigstidshjälp kunde följaktligen icke tillgodokomma nämnda personal enligt kungörelsen den 22 mars 1918 angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1918 åt befattningshavare i statens tjänst, och kunde det för beredande av nämnda förmåner på tilläggsstat för år 1918 uppförda anslag ej anlitas för be-

Yttrande
av armé-
förvaltningens
civila
departement.

redande av det ifrågasatta tillägget åt de i framställningen omnämnda biträden.

I anledning av den föreliggande framställningen ville departementet erinra om, att enligt den av Kungl. Maj:t den 18 januari 1918 fastställda plan för användande av de till understöd åt det frivilliga skytteväsendet tillgängliga anslagsmedel för år 1918 funnes uppförd en anslagspost, 15,600 kronor, till arvoden åt skytteförbundens sekreterare. Därest krigstidstillägg i enlighet med förslaget funnes böra beredas den hos överstyrelsen och vid dess expedition anställda personal, syntes konsekvensen fordra, att enahanda förmån utverkades jämväl åt skytteförbundens sekreterare. Såvitt departementet kunde bedöma, förväntades å skytteanslaget uppkomma så stora besparingar, att de lämnade tillgång till beredande av krigstidstillägg jämväl åt skytteförbundens sekreterare.

Därest Kungl. Maj:t skulle finna den gjorda framställningen förtjäna avseende, hemställde alltså civila departementet, att Kungl. Maj:t måtte i proposition till 1919 års riksdag föreslå riksdagen medgiva, att i den mån behållning den 31 december 1918 förefunnes å anslaget till det frivilliga skytteväsendet, av samma behållning erforderligt belopp, beräknat till $(5,867:50 + 33\frac{1}{3}\%$ av 15,600 =) 11,067 kronor 50 öre, måtte under år 1919 få disponeras för utbetalande av krigstidstillägg åt sekreteraren och kassaförvaltaren hos skytteförbundens överstyrelse samt till biträdena å expeditionen ävensom till skytteförbundens sekreterare enligt de grunder, som funnes angivna i kungl. kungörelsen den 22 mars 1918 angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1918 åt befattningshavare i statens tjänst.

Departements-
chefen.

De arvoden, som för närvarande utgå till den å skytteförbundens överstyrelse anställda personalen, utgå helt av utav riksdagen efter förslag av Kungl. Maj:t för ändamålet anslagna medel samt äro bestämda med hänsyn till de före kristidens inträde rådande förhållandena. För den personal, vilken för sitt uppehälle är uteslutande hänvisad till sitt arvode — d. v. s. hela personalen med undantag av kassaförvaltaren — måste givetvis dyrtiden kännas alldeles särskilt tryckande. Då överstyrelsen icke disponerar över andra medel för ifrågavarande ändamål än de, som från vederbörligt riksstatsanslag ställts till överstyrelsens förfogande, kan ej krigstidstillägg utbetalas av överstyrelsen utan riksdagens medgivande. Jag finner det vara med billighet överensstämmande, att denna personal, vilken under kristiden icke kommit i åtnjutande av något som helst krigstidstillägg till sina avlöningsförmåner, under innevarande år erhåller sådant tillägg.

Däremot finner jag mig icke kunna tillstyrka, att krigstidstillägg tillerkännes skytteförbundens sekreterare. Anställning i berörda egenkap är icke avsedd att utgöra befattningshavarens huvudsakliga sysselsättning, och ett beviljande av krigstidstillägg i förevarande fall skulle kunna medföra konsekvenser, vilka icke nu kunna överskådas.

Enligt civila departementets hemställen skulle krigstidstillägget utgå enligt de grunder, som finnas angivna i kungl. kungörelsen den 22 mars 1918 angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1918 åt befattningshavare i statens tjänst. Då emellertid andra grunder för krigstidstilläggs utgående torde komma att för innevarande år fastställas, synes beträffande de belopp, varmed krigstidstillägg bör utgå till den personal, varom här är fråga, intet annat böra bestämmas, än att detsamma bör utgå enligt de grunder, som för innevarande år kunna vara bestämda i fråga om krigstidstillägg till befattningshavare i statens tjänst.

För bestridande av kostnaderna för krigstidstilläggets utbetalande torde i enlighet med det av skytteförbundens överstyrelse framställda och av civila departementet förordade förslaget böra tagas i anspråk förefintliga reservationer å extra anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande. Enligt vad jag inhämtat, uppgingo dessa reservationer den 31 december 1918 till omkring 40,000 kronor.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att till den vid skytteförbundens överstyrelsens expedition anställda personalen, med undantag av kassaförvaltaren, må från förefintliga reservationer under extra anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande under år 1919 utbetalas krigstidstillägg enligt de grunder, som för samma år kunna vara bestämda i fråga om krigstidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.»

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Fritz Dahlborn.